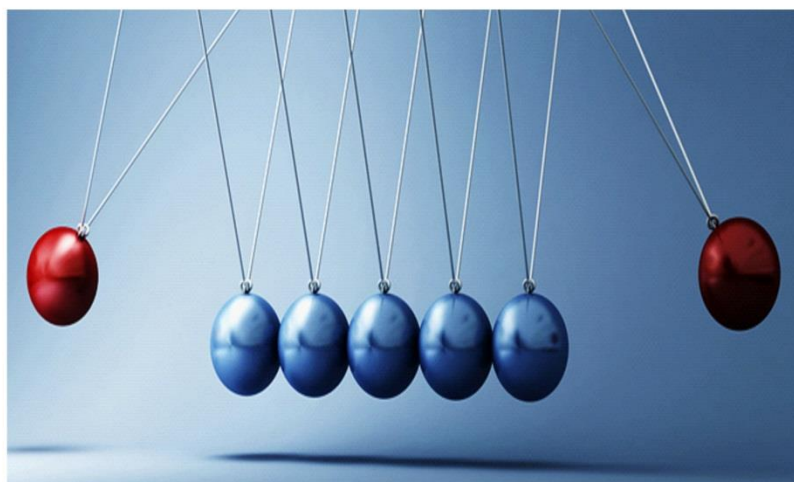

TAVASZI SZÉL 2017 / SPRING WIND 2017

Tanulmánykötet

Doktoranduszok Országos Szövetsége
Association of Hungarian PhD and DLA Students

I.

TAVASZI SZÉL

SPRING WIND

Szerkesztette:
Dr. Keresztes Gábor

Doktoranduszok Országos Szövetsége
Budapest
2017

Tavaszi Szél – Spring Wind 2017

I. kötet

Lektorálták:

Dr. Bartha Ildikó	Dr. Lévay Miklós
Dr. Bércesi Zoltán	Dr. Majoros Gábor
Dr. Berki Márton	Dr. Mátyás Imre
Dr. Boromisza Zsombor	Dr. Nadas György
Dr. Budaházi Árpád	Dr. Pákozdi István
Dr. Cziglányi Zsolt	Dr. Pirger Tamás
Dr. Csipkés Margit	Dr. Póla Péter
Dr. Deák Tamás	Dr. Rakonczás Nándor
Dr. Dobos Endre	Dr. Rozsnyai Krisztina
Dr. Domokos - Szabolcsy Éva	Dr. Siska Katalin
Dr. Elek Balázs	Dr. Soltész Angéla
Dr. Fabula Szabolcs	Dr. Szabó Csaba
Dr. Gábor Kajtár	Dr. Szeglet Péter
Dr. Ganczer Mónika	Dr. Szoboszlai-Kiss Katalin
Dr. habil Izsák Éva	Dr. Tasi Julianna
Dr. habil Szabó Géza	Dr. Újházi Lóránd
Dr. habil. Béli Gábor	Dr. Vincze Krisztián
Dr. habil. Cservák Csaba	Dr. Zákányi Balázs
Dr. habil. Gerger Csabáné	Dr. Zeke Ildikó Csilla
Dr. habil. Kaiser Bernhard	Ft. Dr. Fodor György
Dr. habil. Kovács Gábor	Prof. Dr. Blaskó Lajos
Dr. Horesnyi Julianna	Prof. Dr. Csécsy György
Dr. Horváth Attila	Prof. Dr. Fleck Zoltán
Dr. Jakab Nóra	Prof. Dr. Kovács András
Dr. Kecskés Gábor	Prof. Dr. Molnár János
Dr. Kertész Dr. Váradi Szilvia	Prof. Dr. Paulovics Anita
Dr. Kovács Balázs	Prof. Dr. Prugberger Tamás
Dr. Ladányi Richárd	Prof. Dr. Szabó Miklós
Dr. Lénárt László	

ISBN: 978-615-5586-18-7

DOI: 10.23715/TSZ.2017.1

Felelős kiadó: Doktoranduszok Országos Szövetsége

Megjelent: 2017-ben

Minden jog fenntartva.

TAVASZI SZÉL SPRING WIND

I. KÖTET

Agrártudomány

Állam-és jogtudomány

Biológiatudomány

Föld- és fizikatudomány

Had-és rendészettudomány

Hittudomány

TARTALOMJEGYZÉK

AGRÁRTUDOMÁNYI SZEKCIÓ..... 15

MEZŐGAZDASÁGI NÖVÉNYEK CSAPADÉKIGÉNYEINEK ÉS
TERMÉSÁTLAGAINAK VIZSGÁLATA..... 16

Gál- Szabó Lajos

KÜLÖNBÖZŐ SZEMCSEFRAKCIÓJÚ ELŐKEZELT
BAROMFITRÁGYA MINTÁK ELEM-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA 30

Gorliczay Edit, Juhász Evelin, Mézes Lili, Tamás János

MEGKÖZELÍTÉSEK, MÓDSZEREK A KÖRNYEZETI NEVELÉS
TÁJÉPÍTÉSZETI SZEMPONTÚ KUTATÁSÁBAN..... 44

Jákli Eszter

MIKRO-VITAL KEZELÉS HATÁSA EGYNYÁRI DÍSZNÖVÉNYEK
VEGETATÍV ÉS GENERATÍV PARAMÉTEREINEK ALAKULÁSÁRA 50

Kaprinyák Tünde, Láposi Réka, Zöllei Tamás, Tóth Szilárd Zsolt

A TERMÉSBIZTONSÁG NÖVELÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI A
KUKORICATERMESZTÉSBEN 57

Kovács Péter

EGYETEMI HALLGATÓK MOTIVÁCIÓS ÉS SZEMÉLYES KOMPETENCIÁINAK
STATISZTIKAI VIZSGÁLATA NEMPARAMETRIKUS MÓDSZEREKKEL 63

Nagy Richárd, Dr. Balogh Péter

KERESKEDELEMBEN KAPHATÓ VADVIRÁGOS ÉS GYÓGYNÖVÉNYES-
VADVIRÁGOS MAGKEVERÉKEK VIZSGÁLATÁNAK EREDMÉNYEI 72

Páble Diána

AGE-RELATED EXPRESSION OF GENES INVOLVED IN
CHICKEN FEED INTAKE REGULATION
AND CORRELATION ANALYSIS WITH BROILER ABDOMINAL FAT PAD 88

*Ádám Simon, Eszter Papp, Zsuzsa Zakarné Asztalos, János Oláh,
András Jávor, Levente Czeglédi*

AVARLEBONTÁS VIZSGÁLATOK A BALATON VÍZGYŰJTŐJÉN..... 95

Simon Brigitta, Kucserka Tamás, Anda Angéla

ZÁRT TÉRBEN, TALAJNÉLKÜLI TECHNOLÓGIÁVAL, ILLETVE
SZABADFÖLDÖN NEVELT SZŐLŐOLTIVÁNYOK
KLOROFILL-TARTALMÁNAK ÖSSZE-HASONLÍTÓ ELEMZÉSE 103

Szabó Péter, Hegedűsné Baranyai Nóra, Kocsis László

LÉGI TÁVÉRZÉKELÉS ALKALMAZÁSA SZŐLŐ MŰVELÉSMÓDOK
ÖSSZE-HASONLÍTÁSÁRA 113

*Szobonya Nikoletta, Bálo Borbála, Ladányi Márta, Jung András,
Vanek Bálint, Koch Csaba*

HOGYAN LESZ A NARANCSLÉ 10 HÉTIG FRISSEN PRÉSELT?
A NAGY HIDROSZTATIKUS NYOMÁSÚ TECHNOLÓGIA BEMUTATÁSA 123

Tóth Adrienn, Németh Csaba, Herczeg Csilla, Pintér Richárd, Friedrich László

BAROMFI-KOKCIDIÓZIS, MEGJELENÉSÉTŐL NAPJAINKIG.....	131
<i>Zimborán Ágnes, Weber Mária, Erdélyi Márta</i>	
ÁLLAM-ÉS JOGTUDOMÁNYI SZEKCIÓ.....	142
THE COLLECTIVE BARGAINING CAPACITY IN HUNGARY FROM A CRITICAL PERSPECTIVE.....	143
<i>Aron Peter Balogh</i>	
A KÖZÖSSÉGI RENDŐRSÉG FOGALMÁNAK MEGJELENÉSE; A FOGALOM TARTALOMVÁLTOZÁSAI. A KÖZÖSSÉGI RENDŐRSÉG GYAKORLATÁNAK EGYES VÁLTOZATAI	149
<i>Dr. Berei Róbert</i>	
A NEMZETI KIRÁLYVÁLASZTÓI JOG ÉS A SZENT KORONA-TAN ALAKULÁSA 1301 ÉS 1526 KÖZÖTT	162
<i>Biró Zsófia</i>	
EGY TRAGÉDIA MAGÁNJOGI VONATKOZÁSAI	173
<i>Dr. Čertický Mária</i>	
AZ IGAZSÁGÜGYI KÉZÍRÁSVIZSGÁLAT SZEREPE A BÜNTETŐELJÁRÁSBAN	183
<i>Dr. Dobi Anita</i>	
EGY ELFELEDETT POLITIKAI BŰNCSELEKMÉNY: A RÁKOSI-VÁGI PER.....	192
<i>Dr. Drócsa Izabella</i>	
AZ OKTATÁSHOZ VALÓ JOG MEGJELENÉSE A GENERÁLIS NEMZETKÖZI SZERZŐDÉSEKBEN	202
<i>Dr. Dudás Kinga</i>	
THE EVOLUTIVE INTERPRETATION IN THE CASE LAW OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS.....	213
<i>Zsófia Eszter Kémeri</i>	
WITHDRAWAL FROM THE EU AND THE CONSTITUTIONAL LAW ISSUES IN THE UNITED KINGDOM	220
<i>Dr. Lilla Nóra Kiss</i>	
AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG FŐBB EURÓPAI INTEGRÁCIÓS DÖNTÉSEI.....	227
<i>Dr. Klemm Dávid</i>	
A NŐI VÁLASZTÓJOG KEZDETEI MAGYARORSZÁGON.....	234
<i>Kovács Sándor</i>	
NÉVVISELÉSI JOG A SZELLEMI TULAJDONJOGBAN	241
<i>Krausz Bernadett</i>	
ENERGIA, MINT KÖZSZOLGÁLTATÁS KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A VILLAMOSENERGIÁRA	248
<i>Dr. Lovas Dóra</i>	
JOGÉRÉNYESÍTÉS A POLGÁRI (PERES) ELJÁRÁSBAN –BÍRÓSÁGI ASPEKTUSBÓL	253
<i>Lugosi József</i>	
AZ ÚJRAGONDOLT ALKOTMÁNYBÍRÁSKODÁS MAGYARORSZÁGON.....	263
<i>Dr. Lukácsi Dániel Csaba</i>	

KÖZTULAJDONBAN ÁLLÓ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ÜGYVEZETÉSÉNEK EGYES KÉRDÉSEI	270
<i>Majoros Tünde</i>	
TÁJÉKOZTATÁSSAL A MUNKANÉLKÜLISÉG ELLEN.....	278
<i>Marsovszki Ádám</i>	
VIZSGÁZOTT A NÉPSZAVAZÁSRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY – A 2016-OS REFERENDUM TANULSÁGAI.....	293
<i>Melles Marcell</i>	
A KÖZOKTATÁS KORSZERŰSÍTÉSÉNEK GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSA A XIX. SZÁZAD MÁSODIK FELÉBEN BARANYÁBAN	304
<i>Niklai Patrícia Dominika</i>	
A BIZTOSÍTÉKI SZERZŐDÉSEK ÉS A HITELSZERZŐDÉSEK ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	314
<i>Dr. Pálvölgyi Enikő</i>	
A VÉDELEM KÉRDÉSEI A MAGÁNJOGI KÖTELEMBEN GONDOLATOK A POLGÁRI JOGI VÉDELEM ÉS A GAZDASÁGILAG FÜGGŐ MUNKAVÉGZŐK KAPCSOLATÁRÓL	323
<i>Dr. Szekeres Bernadett</i>	
BEFOGADÁS ÉS SOKFÉLESÉG AZ ERASMUS+ PROGRAMBAN.....	329
<i>Szilágyi Dániel</i>	
AZ ORVOSTUDOMÁNYI KUTATÁS MAGYAR SZABÁLYOZÁSI HÁTTERE.....	336
<i>Dr. Szombati Ivett</i>	
AZ ISZLÁM VALLÁST ÉS A VALLÁSSZABADSÁGOT ÉRŐ DISZKRIMINÁCIÓ	345
<i>Dr. Tímár Noémi</i>	
A JOG KÉTARCÚSÁGA – AVAGY METODIKAI TŰNŐDÉSEK A JOGFEJLŐDÉS JOGTUDOMÁNYI INTERPRETÁCIÓJÁRÓL	361
<i>Váradi-Tornyos Bálint</i>	
A RENDŐRSÉG IRÁNYÍTÁSI FORMÁI A HATÉKONYSÁG FÓKUSZÁBAN	369
<i>Dr. Vári Vince PhD</i>	
APPLICATION OF THE RIGHT TO DIGNITY DURING THE CONDUCT OF HOSTILITIES IN LIGHT OF THE RECENT ROBOTIC WEAPON DEVELOPMENTS	380
<i>Dr. Viola Vincze</i>	

BIOLÓGIATUDOMÁNYI SZEKCIÓ.....392

- HIPOFÍZIS-ADENOMÁRA JELLEMZŐ GÉNEK FELTÉRKÉPEZÉSE ÉS
EXPRESSZIÓS VIZSGÁLATA ZEBRADÁNIÓBAN (*DANIO RERIO*) 393
Balogh Réka Enikő, Reining Márta, Patócs Attila

FÖLD- ÉS FIZIKATUDOMÁNYI SZEKCIÓ400

- AZ ÚTFÜGGŐSÉG VIZSGÁLATA BUDAPEST ÉLETMINŐSÉGÉBEN 401
Csébi Márk

- BUDAPEST, BÉCS, PRÁGA ÉS VARSÓ VÁROSI KORMÁNYZÁSÁNAK
ÉRTÉKELÉSE A VÁROSOK JOGI-POLITIKAI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI
HELYZETÉNEK TÜKRÉBEN 414
Hilbert Bálint

- SPEKTRÁLIS ELEMZÉSEN ALAPULÓ ELŐREJELZÉS
DEBRECEN TÉRSÉGÉRE 427
Ilyés Csaba, Turai Endre, Szűcs Péter

- SZIMULÁLT IPARI BALESET OKOZTA LÉGSZENNYEZÉS TERJEDÉSÉNEK
MODELLEZÉSE SAJÓBÁBONY PÉLDÁJÁN 436
Kiss Levente

- USE OF WATER CHEMISTRY DATA IN INVESTIGATION
OF KARST SYSTEMS 449
Rita Miklós

- A NŐI VÁSÁRLÓK JELLEMZŐI A BALATONI PIACOKON 458
Nezdei Csilla

- VÁROSI TÉRHASZNÁLAT VIZSGÁLATA, TÉRPÁLYÁK MODELLEZÉSE
KIVÁLASZTOTT SZEGEDI MINTATERÜLETEN 470
Szalai Ádám

- A SZEKSZÁRDI SZÜRETI NAPOK HELYE HAZÁNK
BORGASZTRONÓMIAI KÍNÁLATÁBAN..... 482
Závodi Bence

HAD-ÉS RENDÉSZETTUDOMÁNYI SZEKCIÓ.....490

- TUDOMÁNYOS KUTATÁSOK STATISZTIKAI ADATELEMZÉSE
ÚJ ASPEKTUSOK ALAPJÁN 491
Galambosi Barbara Gabriella

- BRIT KATONAI MŰVELETEK
DÉLKELET-ÁZSIÁBAN 1945 – 1946 FOLYAMÁN..... 507
Mózes Ambrus

- A RENDVÉDELMI SZERVEKNÉL MŰKÖDŐ SZAKSZERVEZETEK
KIHÍVÁSAI 2010. UTÁN 518
Nagy Gábor

HITTUDOMÁNYI SZEKCIÓ526

A PRÓFÉTA TUDAT ÉS ANNAK MEGJELENÉSE A HOLOKAUSZT
IRODALMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ MŰVEKBEN..... 527

Andrics Máté

„ÉN, TOBIT, EGÉSZ ÉLETEMBEN IGAZ ÚTON JÁRTAM, S A JÓT TETTEM.
BŐVEN OSZTOTTAM ALAMIZSNÁT...” (TÓB 1,3)..... 534

Juhász Pál Balázs

MEGÚJULÁS HATÁRÁN – GONDOLATOK A 20. SZÁZADI MAGYAR
LITURGIKUS MOZGALOMRÓL..... 541

Kiss Gábor

A NORMATÍV ÉS RELACIONÁLIS ETIKAI SZEMLELETEKRŐL 548

Sándor Szilárd

A KULTÚRPESSZIMIZMUS ÉS A HITGYAKORLAT PROBLEMATIKÁJA
HERBERT MARCUSE ÉS JOHANN BAPTIST METZ MUNKÁSSÁGÁNAK
NÉHÁNY FŐBB MOTÍVUMA TÜKRÉBEN 570

Serbán Andrea

MAI EMBER-KÉP? 576

Takács Klaudia

VÁROSI TÉRHASZNÁLAT VIZSGÁLATA, TÉRPÁLYÁK MODELLEZÉSE KIVÁLASZTOTT SZEGEDI MINTATERÜLETEN

Szalai Ádám

*Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar
sgt.adams@hotmail.com*

Absztrakt

Az egyének és csoportok által végzett tevékenységek, a térbeli mozgások formálják a települési tereket, a térpályák a mindennapok lenyomatának tekinthetők. Ezeknek vizsgálata alapján nem csak megismerhetők, de megérthetőek az egyének és csoportok térhasználati jellemzői, a tértermelési folyamat. A felmérések alapján következtethetünk a fejlesztések kezdetén kitűzött célok megvalósulására, az eredmények hasznosulása, sikerességére. Ez a monitoring és benchmarking folyamat alapvető az EU által finanszírozott köztérfejlesztésekben.

Mindezek ellenére az elmúlt években számos magyar nagyvárosokban megvalósult köztérre rehabilitáció partnerségi egyeztetése kritika tárgyát képezte. Számos esetben a terek kialakítása a térhasználók mindennapi térpályáját figyelmen kívül hagyta, a korábbi funkciókat megszüntette. Tanulmányomban azt vizsgálom meg, hogy milyen két eltérő jellegű, szegedi köztér kihasználtsága egyes időszakokban. Résztvevő megfigyelésen alapuló empirikus vizsgálattal tárom fel a köztér-használati mintázatok tulajdonságait kiválasztott szegedi mintaterületeken. A vizsgált terek legfontosabb találkozási pontjait, áramlási vonalait, esetleges konfliktusok helyszíneit térinformatikai szoftverek használatával jelenítem meg. Tartalomelemzés segítségével áttekintem, hogy milyen jövőbeli fejlesztéseket kívánnak megvalósítani a mintaterületeken. Ezt kiegészítve felméréseim alapján bemutatom, hogy jelenleg milyen térbeli konfliktusok és funkciók jellemzik a tereket, illetve, hogy a fejlesztések ezekre mennyiben és hogyan hatnak majd. A kutatás komplex módon hasonlítja össze a különböző mintaterületeken végbement, valamint a potenciális városfelújítási folyamatok térhasználatra gyakorolt hatásait. Az elért eredmények alapján kritikákat és ajánlásokat fogalmazok meg a jelenlegi állapotokat és a jövőbeli fejlesztéseket illetően.

Kulcsszavak: térpálya, köztér, tértermelés, térbeli mozgás, településfejlesztés

1. Bevezetés és problémafelvetés

A tanulmányom a térstruktúrát lokális, település szinten vizsgálja. Egy település képe és felépítése rövidebb-hosszabb történeti folyamatok lenyomata, sorozatos társadalmi döntéshozatal eredménye. A mindennapi interakciók révén keletkezik és tükrözi a természetföldrajzi, gazdasági, társadalmi és politikai viszonyokat[1]. Mivel a Föld lakosságának többsége városi környezetben él a kutatások figyelme a városi tér felé szegeződik[2]. E térnek településfejlesztési szempontból az egyik legfontosabb eleme az adott tér használata, az, hogy milyen tevékenységeket folytatnak a térben az ott lévők, az ő igényeikhez kell idomulnia a potenciális településfejlesztési beavatkozásoknak.

Tanulmányom a települési lépték vizsgálatának egy még kisebb szintjére helyezi a hangsúlyt, a városi közterekre. A kutatás kiindulópontját az a tény jelenti, hogy a közterek napjaink városainak alapvető építőelemeit képezik, fejlesztésük prioritásként jelenik meg a fejlesztési dokumentumokban. Ennek oka, hogy a településeink terei életünk kereteit jelentik, jelentős a kiskereskedelemben, turizmusban betöltött szerepük is. A térnek önmagában van egyfajta miliője, hangulata, karaktere, azonban a teret használók azok, akik leginkább befolyásolják

ezeket a tényezőket. A társadalom működésének egyik alapfeltétele, hogy rendelkezzen a tér felett, azt formálja, folyamatosan átalakítsa[3].

Szeged városának képére is jelentős hatást gyakorolnak a közterek, ezek közül a kettő eltérő állapotút választottam mintaterületnek, egy már felújított (Dugonics tér) továbbá egy renoválásra váró (Stefánia). Utóbbi egy része a szegedi partfalrekonstrukció révén már megújult[4]. A 2015 májusában befejeződött projekt fő célja az árvízvédelem biztosítása volt, emiatt nem valósult meg egy átfogó komplex fejlesztés a Stefánián. A partfal menti sétány kialakítása jelentős hatást okozott a térhasználatot tekintve, mivel igen jelentős gyalogos és kerékpáros forgalom jellemzi. A jövőben megvalósuló rehabilitáció azonban a Stefánia teljes zöldterületét érinti, így még nagyobb mértékű lehet a térhasználatra gyakorolt hatása. A tanulmány a térhasználat aspektusait mutatja be.

2. A kutatás fő kérdései

A téma részletes ismertetése előtt fontos kitérni a legfontosabb megválaszolendő kérdésekre, amelyekre a munkám során választ kívántam kapni. A Stefánia felújítását azonban számos kérdés merül fel: A potenciális átalakítás igazodik-e a jelenlegi térhasználathoz? Mi fogalmazható meg kritikaként? Milyen ajánlásokat fogalmazhatunk meg a felmérési eredményei, és az átalakítási tervek alapján? Míg a Dugonics tér esetében pedig mi változott a felújítás óta? Milyen tendenciák figyelhetőek meg e központi teret illetően? Milyen megoldásra váró problémák vannak jelen? A kutatásom során ezekre a kérdésekre kerestem a választ. A teret használók mozgásának, viselkedésének terepi mérése, feltárása, az így kapott adatok képezték a későbbi vizuális ábrázolás adatbázisát. Azonban a tér elemzése több aspektus ismeretét igényli, számos értelmezés tudatában vagyunk képesek komplex módon interpretálni. Ezen aspektusok közül is kiemelném az infokommunikációs technológiák (továbbiakban: IKT) szerepét, amely számottevő hatást gyakorolnak mind a tereink használatára, mind vizsgálatára vonatkozólag.

3. Alkalmazott módszerek

Több alkalommal végzett terepbejárás tapasztalataival rendelkezve lettem képes a kutatás elmélyítésére. A Dugonics tér és a Stefánia vizsgálata során helyismeretemre (szegedi egyetemistaként mindkét vizsgált tér ismert volt számomra), a terepbejárások benyomásaira, megfigyeléseimre, a helyi fejlesztési dokumentumokban (Szeged Megyei Jogú Város Építési Szabályzata, Szeged Megyei Jogú Város Településszerkezeti Terve, Szeged Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája, Szeged Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója) foglaltakra, és Szeged Megyei Jogú Város pályázati referensével készített interjú által szerzett információkra támaszkodtam. A módszertan alkalmazását annak szakirodalmi háttérének megismerése előzte meg.

Az elolvasott szakirodalmak alapján az empirikus vizsgálatához a megfigyelés módszerét választottam. BOROS B. 2010 nyomán a megfigyelés során próbáltam az individuum perspektívájából vizsgálni az adott egyén vagy csoport tér-percepcióját, azaz a tér, és a térbeli irányok, az egyént körülvevő tárgyakkal való viszonyát. A megfigyelésnek, mint terepmunkának a lényege, hogy a kulturálisan eltérő szokásokat, magatartásformákat, gondolkodásmódokat és a térbeli mozgások motivációját és az ehhez kapcsolódó konfliktusokat megvizsgáljuk és megértjük[5]. Célja, hogy az ott az adott helyszínen élő, a térhasználó nézőpontjába helyezzük magunkat, több perspektívából tekintsünk az eseményekre, a szokásokat, jelenségeket és történéseket értelmezzük.

A megfigyelés során a társadalom szemszögéből figyelve a teret a kutató már-már beépül az emberek közé, nem avatkozik be, így tehetünk szert a helyben fellelhető, ún. „in situ” tudásra,

amely beépíthető a jövőbeli fejlesztési tervek megalkotásába, ezáltal a potenciális fejlesztés elérheti a várt sikert.

Terepi vizsgálat tapasztalataira támaszkodva ítélni lehet meg, hogy az adott köztér jónak ítélni lehet-e vagy sem. Fontos megemlíteni, hogy más-más adatokat kapunk különböző időpontokban. Az idő a kutatás egyik legfontosabb alkotó eleme, a teret használók különböző időpontokban történő megfigyelése és elemzése nyomán hatékonyabban vizsgálható az egyes csoportok viselkedése[6]. Az időpontokon túlmenően az időjárási körülmények, a köztéren belüli eltérő pozíciókból történő megfigyelés, az esetlegesen megrendezésre kerülő rendezvények is eltérő eredményekkel szolgálnak, ennek köszönhetően térbeli és időbeli differenciákat figyelembe véve ad választ kutatásunk kérdéseire az empirikus úton nyert kutatási eredmény. Megfigyelésem során kiemelt figyelmet fordítottam a járdahasználat és kerékpáros közlekedés viszonyára (ez utóbbi főképp a Dugonics tér esetében a releváns), biztosított-e a mozgáskorlátozottak közlekedése vagy akadálymentesítés szükségeltetik.

A vizsgálat fókuszában álltak az olyan térformáló tényezők is, mint pl. szimbólumok, graffitik, megrongált utcabútorok, stb. amelyek determinálják a tér összképét, imázsát, identitást is kölcsönözhetnek a tereknek. A köztéren lévő bútorok, mint pl. a padok, dísznövények, stb. elhelyezkedése meghatározza a téren aktuálisan közlekedők közti kommunikációt, a tereken belüli egyes szférák (mint pl. járókelők, vendéglátóhelyek) közé határvonalat húzhatnak[7]. Mivel egy már egy több éve vizsgálat alatt lévő tér (Dugonics tér) az egyik mintaterületem, nem maradhat ki a kutatásból a korábbi felmérésekkel való összehasonlítás sem[8].

Az empirikus kutatásom első lépése a próbafelmérések elvégzése volt, felvételi lapom tesztelése végett. Minden próbafelmérésem 75 percig tartott, amely során, a Stefánián megfigyelhető folyamatok kvantitatív elemzését végeztem. A konkrét pozíciómat tekintve a Móra múzeummal szemben foglaltam helyet (1. ábra), hogy a megfigyeléseim kiterjedjenek a múzeum látogatottságának mérésére is.

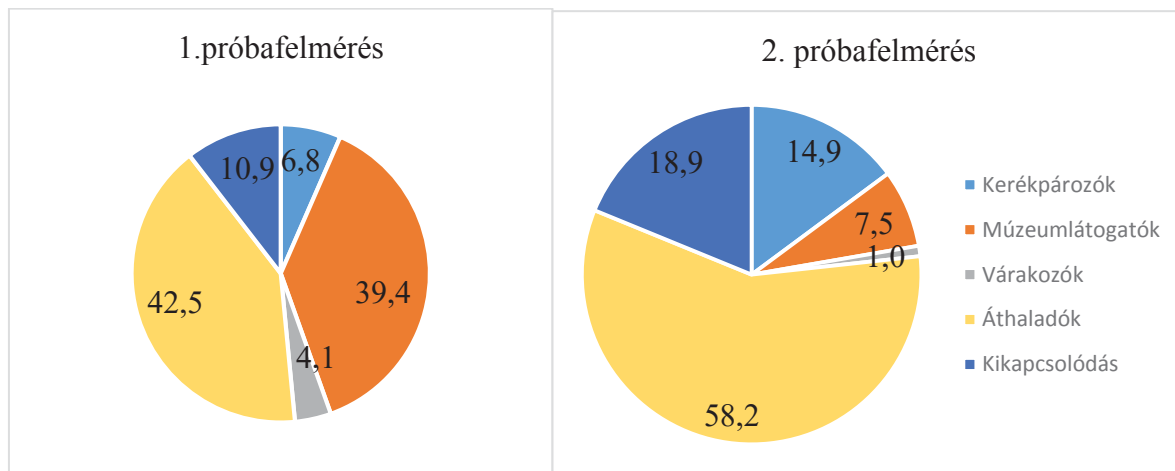

1. ábra: A próbafelméréseim és azt követő megfigyelések helyszínei. A próbafelmérés során két fő áramlási irányt fedeztem fel.

Forrás: Google Maps alapján saját szerkesztés.

A próba felvételezésnél kiderült, hogy a forgalmas pontokon nem lehet pontosan meghatározni az elhaladók, térhasználók számát, főként a csoportok esetén, emiatt a csoportokban lévők számát becsültem, illetve korukat, és az elvégzett tevékenységeket

dolgoztam fel. A csoportokat illetően azt is fontos megjegyezni, hogy csoportos megjelenés esetén egyesülnek a motivációk, viselkedésük általában egy esetleges vezető által orientált. A csoportok adatainak felvételekor két eshetőség áll fenn: egy entitásként kezeljük, és külön lapra rögzítjük a csoportokat, ekkor nem kell a létszámra koncentrálnunk. A másik eljárás mód szerint egyének összessége alkot egy csoportot, becsült abszolút számukat is feljegyezzük, és csupán azt jelöljük, hogy csoportban voltak. Utóbbi módszer alkalmazása mellett döntöttem a létszámok összehasonlíthatósága végett. Míg az első próbafelmérés egy áthelyezett, addig második próbafelmérés egy átlagos munkanapon zajlott. Ez a felmérés világított rá az áthelyezett munkanap általi torzításokra. A múzeumlátogatók aránya nagyot zuhant (39 %-ról 7,5 %-ra, ezzel egyidejűleg a csoportos megjelenések aránya is), a Múzeumkertben lévők korszerkezete is idősebb volt a második felméréskor, a tevékenységek megoszlása is más (2. ábra).

2. ábra: Tevékenységek százalékos megoszlása a Múzeumkertben.

Forrás: saját szerkesztés

A próbafelmérések követő, Stefánia és Dugonics tér vizsgálatát szolgáló megfigyelés időtartamán nem változtattam az adatok összehasonlíthatósága, tendenciák felvétele végett. Két megfigyelési pontom volt a mind a Dugonics tér, mind a Stefánia vizsgálata esetében, ezt mintaterületek jellemzésénél már említett felépítésbeli heterogenitás indokolta. A Stefánián történő felvételezés helyszíne kevésbé volt kötött, időnként pozíciót váltottam az utcafront felé, hogy minél több folyamatot figyelhessek meg (lásd 1. ábra).

A Dugonics tér esetében az egyik pont a szökőkút előtt volt, ahonnan a Rektori Hivatal előtt, valamint a Nagyaruház körüli forgalmat, és viselkedési attitűdöket figyeltem meg, a másik a tér zöld területén, ahonnan az említett tényezőket más aspektusból szemléltem (3. ábra).

3. ábra: A Dugonics téri megfigyelések helyszínei.

Forrás: Google Maps alapján saját szerkesztés.

A megfigyelések időpontjai azonosak voltak mindkét tér esetében. Az időpontbeli differenciák megismerése érdekében különböző időpontokban mentem ki a mintaterületekre: a reggeli órákban (7:25 és 8:40 között), délután (15:25-16:40 között) és este (18.30-19:45). Az időpont és főleg az időjárás jelentős befolyást gyakorolt a téren való mozgás, aktivitás intenzitására.

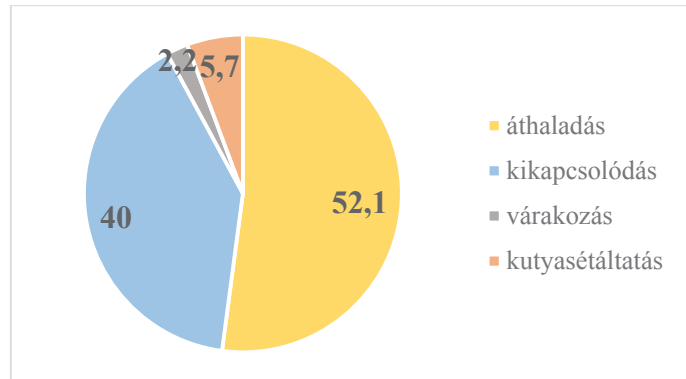
4. Kutatási eredmények

4.1 A Stefánia és a Múzeumkert térhasználati jellemzői

A megfigyelés próba felvételezései során kiderült, hogy a múzeum mellett lévő rakparti sétány egy fő útvonal a Belvárosi-hídról le-, illetve híd felé sétálók, kerékpározók, futók számára (lásd 1. ábra). A másik oldalon a Roosevelt tér irányából rengeteg kerékpáros közlekedik a Felsőváros, illetve a múzeum felé. A Múzeumkert rekreációs-és találkozóhely szerepet tölt be, amely további funkciót kölcsönöz a Móra múzeum, mint kulturális központ számára.

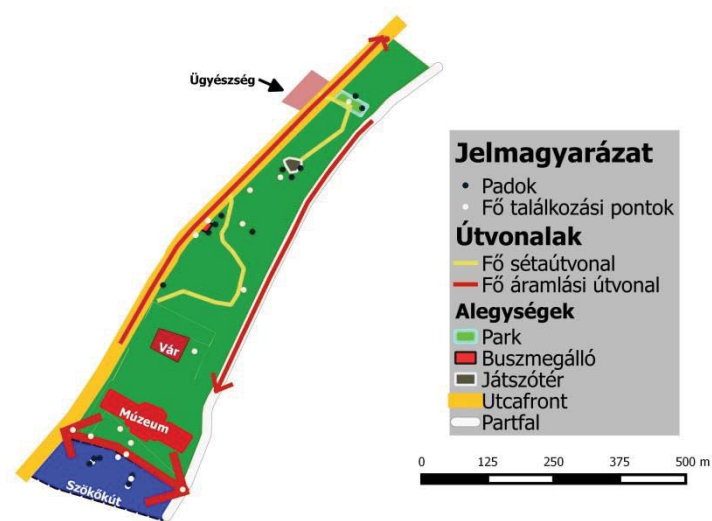
A próba felvételezések további tanulsága, hogy a térhasználatot tekintve a legnagyobb hatást az időpont (napszak) és az időjárás okozza. A Stefánián például esős időben a mintavétel gyakorlatilag értelmet veszti, szinte csak a múzeum melletti, partfal mentén húzódó kerékpáros folyosó az, amely némi közlekedési aktivitást mutat. Egy átlagos munkanapon és áthelyezett munkanapon végzett próbamegfigyelés jól tükrözte a múzeum látogatottságának, valamint a csoportos megjelenések számának és arányának, korösszetételnek, tevékenységeknek, a tér képének stb. a változását.

A Stefánia és környéke a belváros rekreációs zónájaként értelmezhető. A park, a Várkert és a játszótér, valamint a Móra múzeum közelsége vonzó mind a turisták, mind a szegedi lakosok számára. Mindemellett egy forgalmas tér: az utcafront, valamint a partfal reggel főleg kerékpárosok áthaladó zónája, valamint futók kedvelt helyszíne. A zöld területrészt az áthaladás mellett főként a kikapcsolódás és a délutáni séták kedvelt helyszíne (4. ábra). A fő találkozási pontokat, áramlási útvonalakat az alábbi térképen ábrázoltam (5. ábra).

4. ábra: Tevékenységek százalékos megoszlása a Stefánia zöldterületén.

Forrás: saját szerkesztés

5. ábra: A Stefánia fő találkozási pontjai és áramlási útvonalai.

Forrás: saját szerkesztés

Mindazonáltal a terepbejárások, megfigyelések tapasztalatai alapján kissé elhanyagoltnak mondható a Stefánia: fellelhetőek a vandalizmus jegyei (e. kép), amelyek főképp graffitik formájában öltenek testet. A sétányok útvonalai szintén nem gondozottak, gyakran teljes levélfedés miatt nehezen kivehetőek (b. kép), továbbá a partfal felől nem megközelíthető a park a mozgáskorlátozottak számára lépcsők miatt (a. kép), ennek akadálymentesítése a korábban ismertetett módon megalapozott lépés a tervezők részéről. A különböző utcabútorok, padok, a játszótér elemei régiek, több térrész is funkcióhiányos (d. kép), több környező épület homlokzata is viseltes állapotú (erre példa a c. kép).

a-e képek: A Stefánia fő problémái.

Forrás: Saját fotók

A belső tér gyakran gyéren látogatott, legtöbb járókelő elhalad a Stefánia két szélén, nincs olyan attrakció, ami odavonzaná és ott is tartaná az embereket. Ezen javíthat olyan tereptárgyak elhelyezése, melyek az arra járók igényeit elégítheti ki, mint pl. a manapság nagy népszerűségnek örvendő kültéri sporteszközök. A Stefánia esténként nem elég világos, kevesen választják esti sétájuk helyszínéül, az emberek nem tartják biztonságosnak a parkban tartózkodást. További problémát jelenthet a kutyapiszok jelenléte és elhelyezése, amely még viták tárgyát képezi, e probléma megelőzésére figyelemfelhívó táblák elhelyezését tartom szükségesnek, azonban nyilvánvaló, hogy elhelyezhetnek bármilyen köztéri elemet, a kutyatartók szemléletváltása, gondossága leghatékonyabb megoldás. Megfigyeléseimre hagyatkozva indokoltnak tartom szelektív hulladékgyűjtők kihelyezését, és kerékpártárolók számának növelését is.

A Szeged Megyei Jogú Város Fejlesztési Irodájának pályázati referensével készített félig strukturált interjú során, betekintést nyertem a tér megújításáról szóló tervdokumentáció több elemébe is, mint vázlat, engedélyezési és kiviteli tervek. Kellően megalapozott, lakossági igények figyelembe vételével megalkotott fejlesztési koncepcióra utal, hogy az általam felsorolt problémák jelentős hányadát nem csak felismerték, hanem az egyes problémák kérdésekre adott válaszokat is megfogalmazták a tervezők, a „Partfalat kísérő közterületi rehabilitáció” projekt kidolgozásakor. Ennek keretében rehabilitálódó Stefánia funkciójában nem fog megváltozni: a park jelleg megmarad, nem történik olyan beavatkozás, amely a jelen funkciót felülírná, így a tér célja továbbra is az arra járók, ott lévők rekreációja, kikapcsolódása. A Stefánia, mint zöld terület környezeti, helyi védelem alatt áll, emiatt nagyobb léptékű átalakításhoz a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság és közreműködő szervezetek hozzájárulása és kompromisszuma szükséges, a Vár átalakítása kapcsán ugyanez nélkülözhetetlen az Örökségvédelem és a Forster-központ (Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ) részéről is. Mindezek miatt a Vár nem kerül átalakításra a jelen projekt keretében, egy későbbi fejlesztés részét fogja képezni, amelyhez még több éves előkészület, tervezési folyamat szükségeltetik. A jelen kutatás tárgyát képező fejlesztési program fő célja a Stefánia mostani állapotának minőségi szempontú átalakítása. A „zöld város kialakítása” révén a megújulnak a sétaútvonalak: hosszuk rövidebb lesz, vonalvezetésük ívesebb, szélességet tekintve nem történik változás, ezt főként költséghatékonysági tényezők indokolják.

A sétaútvonalak burkolatát illetően a tervezők modern, vízáteresztő kavicsagyban gondolkodnak. Ezen útvonalak fontos szerepet kapnak az átrendeződő Stefániában, amely két nagy ellipszis alakú pihenőzóna köré szerveződni, ezeket hivatott összekötni a sétaút, ezentúl

az átalakított sétautak kényelmes lejutást biztosítanak a kerekesszékesek számára a partfal felől. Téglaburkolatú út fog az utcára vezetni a Hungária Hotelnél lévő autós kihajtásnál. A szegedi Körösy József Kereskedelmi és Közgazdasági Szakképző Iskolával való többszöri egyeztetés révén kerül kialakításra egy nagyobb befogadóképességű ülőfelület körülölkével, valamint sportolásra alkalmas tér, ahol röplabdapálya rúdjaik felállításra alkalmas alappal. A projekt előkészítése során a tervezők kiemelt figyelmet fordítottak a partnerségre, az egyes társadalmi csoportok bevonására. Tájékoztatták a tervekről a Siketek és Nagyothallók, Vakok és Gyengénlátók, Csongrád Megyei Mozgáskorlátozottak, fogyatékkal élők egyesületeit, akik részéről különleges kérés nem hangzott el. A Liget-projekthez hasonlóan a tervezők a jövőben biztosítani fogják a hátrányos helyzetű csoportok képviselői részére a tér bejárását, hogy ezúton ismertessék a Stefánia átalakulását. A fejlesztési folyamatba való bevonás az imént említettek kivételével lakossági fórumokban (amelyek nyáron és szeptemberben kerültek megrendezésre) nyilvánult meg. Ezen fórumokon vitás kérdésként merült fel a kutyások helyzete, legyen-e kutyafuttató, valamint hogyan történjék a kutyapiszok elhelyezése, amely még továbbra sem tisztázott. A fórumokat követően szabadon lehetett megtekinteni a terveket három hétig a városházán, ezt követően saját példámhoz hasonlóan írásbeli igény alapján nyerhetünk betekintést. A visszajelzéseket, igényeket a tervezők megvizsgálták és be is építették a tervekbe, erre példa a lakossági részből kertészeti átalakításra érkezett javaslat, amely műszaki leírásban is szerepel. Ezentúl szükséges megemlíteni, hogy a tervezők nem rendelkeznek többletkapacitással ahhoz, hogy folyamatos, több csatornán folytatott tájékoztatást, közösségi bevonást biztosítsanak. Előreláthatólag havi rendszerességgel lesz a lakosság tájékoztatása, amely a megvalósítás időszakában esedékes. A partnerségi folyamat egészen 2017. januárjáig tartott.

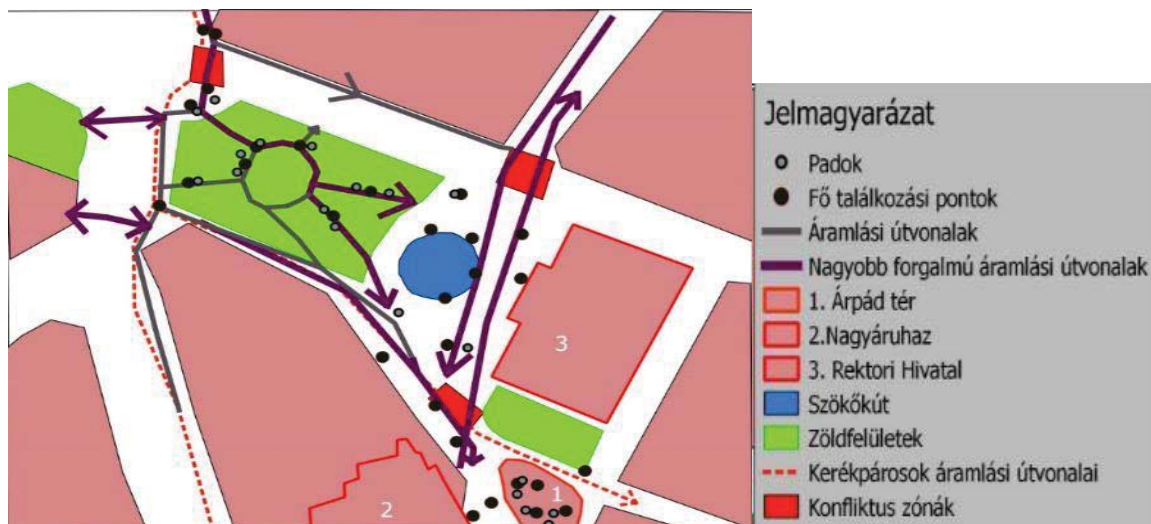
A Stefánián a manapság divatos szabadtéri fitneszeszközök is kihelyezésre kerülnek, a mostani játszótéren, amelyeket hajó alakú alapon helyeznek el, ezzel is a Tisza-part hangulatát kívánják fokozni. Ehhez járulnak még hozzá a hajóra emlékeztető virágágyások, és a rönkökből álló partra vetett hal, amely a gyermekek számára kerül létesítésre, mint egy játékos térelem. A játszótér mérete csökken ugyan, azonban modernizálásra kerül, hiszen ez alatt is vízáteresztő gumiburkolat lesz, valamint új eszközök kerülnek kihelyezésre (pl. mókuserék doboz). A zöldterületek megújulása faszor-kiegészítéssel, egygyári foltok (pl. tövises rózsák) kialakításával történik. A zöldterületek fenntartása az SZKHT (Szegedi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft.) hatáskörében áll, a park és játszótér gondozásáért, karbantartási feladatokért felelős. A kerékpárosokra gondolva több „0 alakú” kerékpártárolókat helyeznek el a Dugonics tér mintájára. A mintaterületet érinti Magyarország egyik legforgalmasabb kerékpárútja (a Belvárosi-híd – Oskola utca irányába) azonban Szeged városának közlekedését illetően külön terv készül, amely előkészítő fázisa már el is kezdődött. A Stefánia megújulását szintén Területi Operatív Program finanszírozza, akárcsak a szintén szegedi Odessa vagy Tarján városrész esetében, EU-s pályázati forrásból.

A tervezett átalakítás kritikájaként megfogalmazható, hogy a Stefánia zöldterületi rendezésére irányuló engedélyes tervdokumentáció nem tartalmaz a hulladékgyűjtés mikéntjére vonatkozó információt, ez majd csak a kiviteli tervekben kerül rendezésre a Szegedi Környezetgazdálkodási Nkft.-vel való egyeztetést követően. Ezen kívül nem kívánja a hajléktalanok helyzetét befolyásolni. Egyedüli olyan tényező, amely hatást gyakorol rájuk az illemhelyek elhelyezkedése. A közelben magánkézben lévő, Roosevelt téri illemhely megszűnésre kerül, az Önkormányzat a Vár utcában létesít nyilvános illemhelyet, viszont ennek esetleges díjkötelessége esetén kétséges, hogy használni fogják-e a hátrányos helyzetű csoportok. A Múzeumkert példájától eltérően a Stefániára vonatkozólag kérdőíves felmérés nem készült, sem előzetes látogatottság felmérés.

A természet közelsége és a Tisza panorámája vonzóvá teszi a Stefániát összességében, az adottságainak és elhelyezkedésének kihasználásával, attrakciók elhelyezésével (pl. kültéri fitnesz eszközök és egyéb sportolási lehetőségek, látványos és diverzebb összetételű park), vélhetően több embert lesz képes a térre illetve Szegedre csábítani. Azonban egy koordinált felügyelő menedzsment folyamatos odafigyelése (az SZKHT fenntartási, gondozási tevékenységén túl), a felújítás által generált folyamatok monitoringján át rendszeres információval szolgálna, így a végbemenő változásokra és jelentkező problémákra (mint pl. hajléktalanok viselkedése a téren, közbiztonságot érintő szituációk) a lehető leghamarabb lehet megadni a szükséges válaszokat. Szeged arculatához hozzátartozik ez a terület, amelyet hosszú szakaszon keresztül érinti az árvízvédelmi partfal és a sétány, amellyel együtt képezi Szeged egyik legforgalmasabb közterét. Fentiek együttes figyelembe vétele miatt kulcskérdés a Stefánia egészének egy nagyobb léptékű, komplex és sikeres átalakítása.

4.2 A Dugonics tér térhasználati jellemzői

A Dugonics tér vizsgálata során említett pozíciókból kiválóan felismerhetővé vált több nagy forgalmú gyalogos, illetve kerékpáros folyosó, gyalogosok szempontjából csomópontnak tekinthető hely is (6. ábra). Utóbbiak a zöld területek, a szökőkút és az Árpád tér „kráterénél” található a legnagyobb sűrűségben. Az Árpád tér, kialakítása révén a deszkázó fiatalok és kisgyermekes családok fő találkozási pontja, míg a Dugonics tér középső része a város reprezentációs területének számít. A fő áramlási irányok a Nagyáruháztól a Dugonics tér felé, a Kárász utcától a Nagyáruház felé, továbbá a zöldterület felőli kiáramlási útvonalakon találhatóak. (6. ábra), az Aradi tér felőli passzázs irányából a vizsgált időpontban több gyalogos közlekedett a megfigyelési pont felé. Napközben a járókelők többségében fiatalok illetve középkorúak, az idősebb korosztály felé eltolódás a hétfői napokat jellemzi.

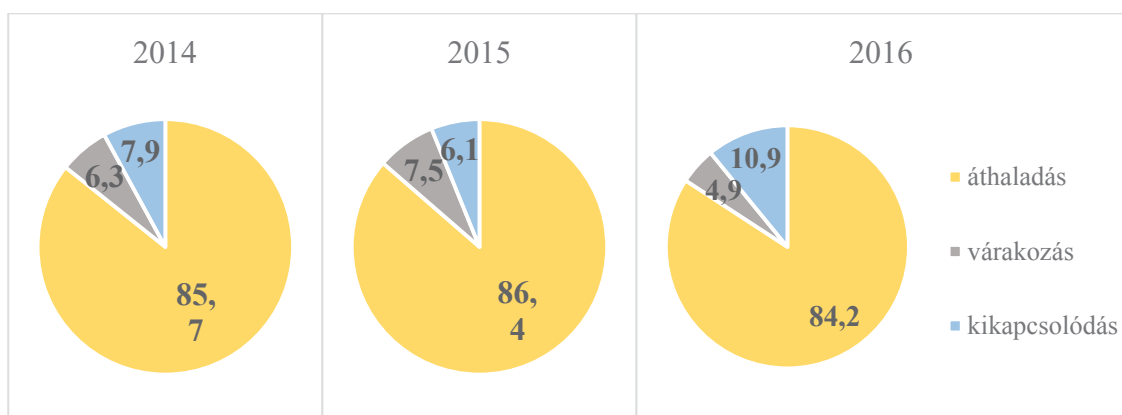
6. ábra: A Dugonics tér fő találkozási pontjai és áramlási útjai.

Forrás:saját szerkesztés

A Dugonics tér gyalogosforgalma erőteljesen fluktuál, attól függően hogy az egyetemisták szegedi jelenlétének csúcsidejében (hétfőtől-szerdáig) végezzük-e a megfigyelést, -e tényező a csoportos megjelenések tekintetében a legfontosabb differenciáló- van-e a téren megrendezésre kerülő rendezvény, valamint továbbá erőteljesen befolyásol a napszak és időjárás is. A körforgalom mentén felújított járdaszakasz lehetővé teszi a kerekesszékes közlekedését is. Azonban itt felmerülnek problémák: ha egy kerékpáros és egy kerekesszékes egymás mellett vagy egymással szemben halad el, akkor majdnem lefedik a teljes utcafrontot,

nincs elegendő terület a biztonságos közlekedéshez. Sok kerékpáros halad keresztül a Dugonics téren, azonban a szűk területen, kereszteződések mentén elhaladók, valamint a téren rendszertelenül közlekedő kerékpárosok térpályáinak ütközése mentén balesetveszélyes szituációk, konfliktuszónák jönnek létre. Ezt a problémát megfelelően kijelölt kerékpáros sáv, vagy közlekedési lámpák elhelyezése oldhatná meg. Azonban a forgalom feltorlódása a város szerkezetéből adódóan a Tisza Lajos krt. menti sok zebrából fakad. Ezt a már potenciálisan kijelölésre került Déli Híd megépítése oldhatja meg, amely tehermentesítheti a belvárosi forgalmat. Ezen kívül megoldatlan probléma a hajléktalanok helyzete, a forgalmas napszakokban fellépő kerékpártároló hiány, valamint a tér szilárd burkolatának kedvezőtlen vízelvezetési tulajdonságai.

Kritikaként megfogalmazható, hogy annak ellenére milyen központi elhelyezkedésű és nagy forgalmú a Dugonics tér tulajdonképpen tranzitzőnának tekinthető, az emberek többnyire csak áthaladásra használják, e tekintetben az évek során szignifikáns változás nem történt (7. ábra).

7. ábra: Tevékenységek százalékos megoszlása a Dugonics téren.

Forrás: SZTE Gazdaság-és Társadalomföldrajz Tanszék és saját felméréseim alapján saját szerkesztés.

5. Összegzés

A települési tér változásának vizsgálata a mai kortárs társadalomföldrajz tárgyát képezi. Az életvitelünkben bekövetkezett változások, új szokások –amelyeket az infokommunikációs technológia indukál- leképeződnek térbeli mozgásainkban, tevékenységeink megváltozásában. A változások figyelemmel követése, kutatása nyomán plusz információtömeg áll rendelkezésre, így tudományos alapokon mehet végbe a településfejlesztés, amely hozzájárul a települési szövetbe való beavatkozások sikerességének növeléséhez. A kellően megalapozott, a települési közösség érdekeit szolgáló beruházások képesek az ott élők életszínvonalát a legnagyobb mértékben növelni. Munkám során a tér aspektusait több módszerrel tártam fel. A tanulmány két szegedi mintaterület vizsgálatán keresztül mutatja be a különböző térhasználati mintázatokat. Elsőként javarészt külföldi szakirodalom áttekintésével dolgoztam ki az elméleti háttérrel, ezt követően tartalomelemzést végeztem, ennek keretében tanulmányoztam a legfontosabb szegedi fejlesztési dokumentumokat. Mindezek után kezdődött el a térhasználat empirikus kutatása a megfigyelés módszerével, amelynek színtere a Dugonics tér és a Stefánia voltak.

A két vizsgált mintaterület kiválasztását eltérő motivációk mozgatták. A Dugonics teret illetően célom volt a Szegedi Tudományegyetem Gazdaság-és Társadalomföldrajz tanszék kutatásának folytatása, felújítás óta bekövetkezett esetleges változások szemügyre vétele. A 2013. évi átalakítás egy modern, pezsgő életű közteret hozott létre a város szívében, amely hatalmas forgalmat bonyolít le, központi szerepe továbbra sem változott, ámde legtöbb

esetben csupán tranzitónaként funkcionál. Az egyes problémák továbbra is fennállnak: a kereszteződések, frekventált helyek, találkozási pontok menti konfliktuszónák, nem szűntek meg, főképp a kerékpáros-gyalogos és gyalogos-autós relációban alakulnak ki balesetveszélyes szituációk. A nap forgalmas időszakában kerékpártároló hiány lép fel, valamint a tér szilárd burkolatának vízelvezetési tulajdonságai kedvezőtlenek, (főképp a Nagyaruház lépcsőin) a csapadék rendszeresen felhalmozódik. A hajléktalanok, kéregetők helyzetének kérdése a mai napig válasszra vár, jelenlegi megoldatlan helyzetük egy másik konfliktusgeneráló tényező. Higiénés helyzetük javítása (köztéri illemhelyek) és társadalomba való integrálásuk lehet a megoldás. A dugók és közlekedési konfliktusok a tér kialakításából, a sok gyalogos átkelőből, a Szeged városszerkezetéből fakadnak, így a közlekedési gondokra a megoldás a már megtervezett Déli-híd megépítése lehet, amely elterelné a forgalom egy részét, a Tisza Lajos körútról valamint a Belvárosi-híd felől illetve felé áramlók számára kínálhat alternatívát.

A Stefánia, Szeged egyik meghatározó zöldterülete, rekreációs zónája, amely megújulás előtt áll, emiatt releváns a vizsgálata. A terepbejárások során felismertem a Stefánia hiányosságait. Alapvetően kihasználatlan, attrakcióhiányos, nem rendelkezik kellő vonzóerővel, sportolási lehetőségekkel, fellelhetőek a vandalizmus jelei és a tereprendezés hiányosságai, összefoglalóan nem egy kellőképpen gondozott térről van szó, így központi fekvése ellenére nem vonz akkora embertömeget. További problémaként említendő a Stefánia parkjának megközelíthetősége, amely csak nagy kerülők megtételével érhető el mozgáskorlátozottak számára. A lakossági visszajelzések alapján a kutyapiszok elhelyezése is egy fennálló probléma. Az említetteken túl azért is indokolt a tér rehabilitációja, mert a korábbi partfalrekonstrukció csupán műszaki, árvízvédelmi szempontokat vette figyelembe, komplex átalakítás nem történt[4]. Beruházás kapcsán merült fel a kérdés, hogy az milyen jellegű lesz, milyen tényezőket vesz figyelembe, igazodik-e a jelenlegi térhasználathoz és igényekhez. A projekt az előkészítési fázis vége felé jár, az átadás 2019 nyarára várható. A vázlattervek és az elképzelések ismeretben azonban kijelenthető, hogy a tervezők kellő gondossággal készítik elő a Stefánia megújulását. Több alkalommal történt kapcsolatfelvétel a lakossággal, civil szervezetekkel és érdekvédelmi csoportokkal. A sétaútvonalak a jobb vízelvezetés és biztonság érdekében vízáteresztő burkolatot kapnak, sporteszközök, pihenőzónák, új utcabútorok kerülnek létesítésre. A tervek megvalósulása esetén megoldódhat a Stefánia kihasználatlanságának problémája, azonban a tervezőknek, a döntéshozóknak javallott az átadást követően a felújítás által generált folyamatok állandó monitoringja, az esetleges problémák megelőzése illetve azok gyors megoldása érdekében.

Összességében megállapítható, hogy a tér kutatása, megfigyelése, ezen belül is a köztérfejlesztések vizsgálata képes feltárni a problémákat, amelyet követően megoldási javaslatok születhetnek. A kutatói és döntéshozói oldal kooperációja, nézőpontjaik összevetése a jövőbeli megújítások sikerességének kulcsa. Mivel a tér egy dinamikus, a benne lévők által folyamatosan átalakuló rendszer, megfigyelése továbbra is kutatások tárgyát képezni majd[8].

Köszönetnyilvánítás

A tanulmány nem jöhetett volna létre témavezetőm, Nagy Gyula segítségével és iránymutatása nélkül. Köszönet illeti továbbá a Szegedi Tudományegyetem Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék hallgatóit, akik a Tér és társadalom c. kurzus keretében végzett felmérés adatait rendelkezésemre bocsájtották, ezáltal időben is összehasonlíthatóvá váltak adataim.

Irodalomjegyzék

- [1] Jámbor V. – Nagy Gy. 2014: A VITO projekt eredményes turisztikai hatásai Selmecebányán. – In. Császár i. (szerk.): Tavaszi szél konferenciakötet. Doktoranduszok Országos Szövetsége, Debrecen. pp.75 Tavaszi szél konferenciakötet
- [2] Seeburger J. et. al 2006: Digital Design Interventions for Creating New Presentations of Self in Public Urban Places. – Citizens Right to the Digital City pp. 4.
- [3] Tóth Z. (2001): Építészet- városépítészet. Hagyományok és modernizáció. -- Ponte PresKiadó, Pécs 196 p.
- [4] Kincses B.- Nagy Gy. 2016: A szegedi partfal-rekonstrukció komplexitás és nyilvánosság szempontú vizsgálata. – Földrajzi Közlemények 140. 2. pp. 168-181.
- [5] Boros B. 2010: Rövid értekezés Fehérvári Marcell: A modern nagyvaros metafizikája című írásáról. In: A. Gergely A. (szerk.): Egy kísérlet a városantropológia hazai kezdeteihez. MTA PTI Etnoregionális Kutatóközpont, Budapest, 2002. pp. 37-40
- [6] Tóth G. 2007: Összegzés William Foote Whyte Utcasarki társadalom című kötetében lejegyzett terepmunka-tapasztalatairól. In: A. Gergely A. (szerk.): Város-képzetek. MTA PTI Etnoregionális Kutatóközpont, Budapest, 2007. pp. 14-16.
- [7] Szebeni K. 2007:Teraszok vagy kirakatok? Proxemikai megfigyelések a Liszt Ferenc téren. In: A. Gergely A. (szerk.): Város-képzetek. MTA PTI Etnoregionális Kutatóközpont, Budapest, 2007. pp. 56-67.
- [8] Nagy Gy. 2014: Településfejlesztés a gyakorlatban In: Nagy Gyula (szerk.): Fenntartható Önkormányzatok a Dél-Alföldön. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest, 2014.pp. 39-65

Lektorálta: Dr. Fabula Szabolcs, adjunktus, Szegedi Tudományegyetem